

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДОЗНАВЧОГО ЦИКЛУ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (6 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	ТАНЯВСЬКА Ярина Андріївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти https://preschool.chnu.edu.ua/vykladachi-kafedry/taniavska-yaryna-andriivna/
Контактний тел.	+38 098 624 20 95
E-mail:	y.taniavska@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7889
Консультації	Вівторок: 14:30–16:30 П'ятниця: 13:00–14:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Спеціальна методика викладання дисциплін природознавчого циклу» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка спрямована на теоретичну та практичну підготовку у здобувачів вищої освіти до професійної діяльності, зокрема з особливостей викладання дисциплін природознавчого змісту для дітей з особливими освітніми потребами. Вивчення курсу дозволяє майбутнім логопедом оволодіти ефективними спеціальними методами викладання, розвитку власного педагогічного стилю і впевненість у проведенні навчальних занять з дітьми з особливими освітніми потребами. Це багатостороння підготовка, яка забезпечує формування ключових професійних компетентностей, необхідних для викладання природничих дисциплін на високому рівні. Такий підхід дозволяє готувати логопедів, які зможуть зацікавити учнів науками про природу і мотивувати їх до активного пізнання світу. Лекційні заняття спрямовані на засвоєння теоретичних аспектів спеціальної методики викладання, а практичні заняття орієнтовані на розробку та відпрацювання методичних прийомів і моделей навчання природничих дисциплін. Курс допоможе майбутнім логопедом стати впевненими та компетентними

фахівцями у викладанні спеціальних природознавчих дисциплін, здатними інтегрувати наукові знання з практичним застосуванням у навчанні.

Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни «Спеціальна методика викладання дисциплін природознавчого циклу» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як “Основи інклюзивної педагогіки”, “Спеціальна педагогіка”, “Спеціальна психологія”, “Організація індивідуального навчання дітей з системними порушеннями мовлення”, “Спеціальна методика навчання мови та мовлення” та ін.

Мета навчальної дисципліни: формування в студентів знань, умінь та навичок щодо ефективного викладання дисциплін природничого циклу з дітьми з особливими освітніми потребами. Особлива увага приділяється сучасним спеціальним методам і прийомам навчання, які враховують вікові, психологічні та когнітивні особливості учнів.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1.	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН	
Тема 1	Основні принципи навчання
Тема 2	Формування природничих уявлень і понять
Тема 3	Методи навчання природознавству
Тема 4	Форми організації навчального процесу
Тема 5	Використання інтерактивних методів у процесі викладання дисциплін природознавчого змісту
МОДУЛЬ 2.	
СПЕЦІАЛЬНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН З ДІТЬМИ З ООП	
Тема 6	Спеціальна методика викладання природознавства для дітей з аутизмом у школі
Тема 7	Спеціальна методика викладання природознавства для дітей з синдромом дефіциту уваги і гіперактивності
Тема 8	Спеціальна методика викладання природознавства для дітей з дислексією
Тема 9	Спеціальна методика викладання природознавства для дітей з розладами розвитку координації (диспраксія)
Тема 10	Спеціальна методика викладання природознавства для дітей з інтелектуальними та психічними порушеннями

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

– *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;

– *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);

– *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), метод проєктів;

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач); елементи навчального тренінгу.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: *усне опитування* студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне); *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка); *практичний контроль* (виконання практичних вправ підібраних для корекції мовлення) ; *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)

Рубіжний контроль *передбачає*: письмові контрольні роботи у кінці змістових модулів 1,2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів (закінчення семестру) становить 60 балів.

Підсумковий контроль (максимально – 40 балів) проводиться у формі екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (залік/екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Освітня діяльність (викладач і студент) під час вивчення навчальної дисципліни «Спеціальна методика викладання дисциплін природознавчого циклу» ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5131>)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>

2. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/>
3. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <https://www.library.cv.ua/%20sample-page-2>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_%20e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
6. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
7. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>
8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslugu.html
9. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
10. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%202145-19#Text>
11. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
12. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
13. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>
14. «Наука та метрика» – перший журнал з наукометрії. Nim Media. URL: <https://nim.media/>